

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Iuventvtis, Sive Insigniores Pveritiæ Atqve Adolescentiæ Sanctorvm

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphalorvm, 1615

In Ianuario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42900

De S. Basilio 1. Ianuarij.

EXEMPLVM S. BASILII MAGNI
 Casarea Cappadociae Archiepiscopi.
 apud Surium 1. Ianuarij.

BEATVS Basilius anno ætatis septimo literas auspicatus, insignem quinquennio studiorum fecit progressum. Dein profectus Athenas simul vt Eubulo operam dare cepit, præclarum de se ingenitæ honestatis specimen dedit, atq; eidem suo præceptori castitate, continentia, abstinencia, & alacritate morum, ac diligentia magnæ fuit admirationi. Exarsit porro tam egregia indoles miro diuinæ sapientiæ peruestigandæ desiderio, adeoque nihil vini panisve sumere destinabat, donec optato potiretur. Confecto igitur per annos quindecim totius Mathematices & philosophiæ curriculo, cum adhuc vniuersi conditorem nihilò quam antè melius indagare posset, quadam nocte in vigilia, diuino quodam fidei splendore inflammatus scripturas diuinas peruestigare admonetur. Quare in Aegyptum ad Porphyrium Archimandritam profectus, sacrosque ibidem nactus codices, annum integrum in diuinorum eloquiorum cõmentatione magna animi cum voluptate consumpsit. Postea Hierosolymam pietatis ergò profectus, atque inde delatus Antiochiam, in Eubulum adhuc gentilem incidit. Quem cum mutuo magisterij officio Christianæ fidei dogmati-

*Præclara
 laus
 adole-
 scientiæ.*

*Qua
virtu-
tes ado-
lescen-
tem de-
corant.*

matibus imbuisset, mox etiam Libanium con-
discipulum pari facilitate conuertit. Rogā-
tus porro à Libanio Basilius, vt ijsdem sermo-
nibus discipulos etiam suos cohortaretur, doce-
bat eos seruare animi munditiam, & decorā cor-
poris integritatem, incessum sedatum, pronun-
ciationem articulatim distinctā, sermonem be-
nè compositum, cibum & potum minimè pertur-
bantem, erga seniores taciturnitatem, erga sapi-
entiores auscultationem, erga illos qui in digni-
tate sunt subiectionem, erga pares & inferiores
charitatem non fictam: pauca dicere, capere plu-
rima: verborum cauere temeritatem, lugere lo-
quacitatem, non faciles esse in risum, studere ve-
recundiæ, cum feminis procacibus non suscipere
disputationem, oculos humi depressos, animum
ad superna erectum habere, vitare contentiones,
mundanos honores omnes pro nihilo ducere.
Quid si quis vestrum, inquit, alijs etiam possit
prodesse expectet mercedem à Deo, bonorumq;
perennium retributionem. Hæc cum apud Liba-
nij discipulos memorasset Basilius, illiq; omnes
non sine admiratione audissent, cum Eubulo
Hierosolymam contendit, vbi primis Christia-
norum sacris initiatus, haud multo post, diuino
oraculo, in episcopatu Cæsariensi Eusebio suffe-
ctus, multis vsque ad exitum vitæ virtutum
ac miraculorum insignibus
coruscavit.

AD O.

De S. Fulgentio 1. Ianuarij.

ADOLESCENTIA S. FVLGENTII

Episcopi Ruspensis Surius Tom. I.

1. Ianuarij.

Clarissimis maioribus ortus S. Fulgentius, inter ipsa incunabula egregia quadam indole ad futuræ sanctitatis culmen cōtendebat. Quem religiosa mater, parente celeriter exstincto græcis literis imbuendum tradidit, atque in his satis superq; eruditum Latinis perinde operam nauare voluit. Quamuis vero ingenij facilitate plurimum valeret, rei tamen familiaris cogente ratione, studiorum curriculum æquo citius abruptit. Suscepta igitur paternæ domus gubernatione, nihilo secius maternis se subdebat imperijs, vt ad exemplar Christi sese conformaret, quem sacræ *Obedi-* *antia.* paginae docent parentibus suis fuisse subiectum. Haud multo post ob prudentiæ famam procurator constitutus, initium sumebat imperandi, ac consulendi, & gubernandi quam plurimos. Accepta porro hac potestate, dum pro ingenita sibi bonitate neminem lædere desiderat, atq; interea in pensionibus extorquendis crudelitatem iubetur exercere, cœpit secularium negotiorum sarcinam & vanam felicitatem vehementius fastidire: proindeq; spiritualis vitæ amore pedentim succenditur, & lectioni ac orationi contento desiderio incumbit. Postmodum vero *Aspirus* *ad sta-* *tum peo-* *fectio-* *nis.* suauissimas monasteriorum societates frequentius visitat, & seruorū Dei mores propositumq; perdiscit. Inter abstinentes nulla esse gaudia sæ-

A 2 culi,

*Religios
sa vita
commo-
da.*

culi, sed nulla etiam esse tædia sentiebat. Videbat eos in summa viuentes abstinentia, nullius formidare calumniam, atq; ab omni similitate alienos, mutuis sibi charitatis officijs subseruire. Cõsiderabat adhæc multis adolescentibus, perpetuę continentię deditis, nihil esse pudoris incorruptione antiquius. Hæc omnia reuoluens, & anticipi cura vitæ ineundæ rationem disquirens, Cur obsecro, inquit, sine spe futurorum bonorum laboramus in sæculo? Ecquid nobis aliquando mundus præstet? Si gaudia quæras (etsi melius sit benè flere, quàm malè gaudere) quantò tamen hi securius, gaudent, quorum sic in Deo tranquilla est conscientia, quos minimè terret exactoris improbi violentia, qui nihil timent nisi peccata, nihil agunt nisi vt diuina possint implere mandata? Viuunt inter se pacifici, sobrij, mites, humiles, atq; concordēs. Nulla illis cura libidinis: immo magna sollicitudo & iugis custodia castitatis. Imitemur tam laudabiles viros: arripiamus hanc benè viuendi constantiam. Sit nobis vtile quod gratia reuelante meruimus meliora cognoscere. Hæc aliaq; diutius mente pertractans, Spiritu sancto auspice decernit missis vanitatibus & delitijs sæculi, illius vitæ socius fieri quam laudabat. Prius tamen cogitans, ne subita mutatio mentem simul corpusq; perturbans, inter ipsa conuersionis primordia grauissimum sibi vel impedimentum vel scandalum gigneret, principiò rara sibi indicxit ieiunia: dehinc paululum progrediens, antiquorum sodalium abstinebat consortijs; tū quasi nego-

negotij gerendi causa à turbis sese subducens tris-
tis sedebat, & orationi, lectioni, ac ieiunio vaca-
bat. Tandemq; facto de vitæ monasticæ exerci-
tatione ac labore periculo, Faustum Episcopum,
qui in exilium ab Hunerico relegatus, monaste-
rio à se constructo præerat, adiit, & in monacho-
rum se numerum summopere petijt cooptari. At
ille iuuenem multis quondam fortunæ bonis
delitijsq; assuetum, huic instituto minus idone-
um ratus, constanter repulit. Qua quidem repul-
sa magis inflammatus Fulgentius, atq; repellenti-
bus dexteram supplex exosculans, sic vultu de-
misso religiosissimum antistitem precabatur:
Potens est, Domine Pater, dare volenti faculta-
tem, qui nolenti dedit voluntatem. Permite me
tantum tuis inhære vestigijs: & Deus nouit
quomodo me ab iniquitatibus meis expediat.
Motus igitur tanta precum vehementia beatissi-
mus senex, Fulgentium lubens Christianæ mili-
tiæ accensuit. Hoc vero nuncio grauitè com-
mota mater, seipsam lachrymis & mœrore, tan-
quam in funere filij, conficit, rapiturq; inconfi-
deratis cursibus ad monasterium, nec vereretur
beatum Faustum conuitijs & contumelijs onera-
re. At ille femineum affectum æquanimiter to-
lerans & affabiliter arridens, ne videndi quidem
filij copiam fecit. Illa igitur sciens quantum dili-
geretur à filio, inconditis ante fores monasterij
clamoribus eiulabat, & Fulgētij nomen frequen-
tius in clamans, desolationem suam miserabili-
ter lamentabatur. Tantis vero tentationum arie-

*Constan-
tia ani-
mi.*

*Absti-
nensia
vigor.*

tibus nihil labefactatus Fulgentij animus, præclarissimum virtutis specimen, & futuræ constantiæ omen est consecutus. Mater tandem victa tædio, cum sæpius ad easdem insidias reuersa operam luderet, domum concessit. Atque deinceps B. Fulgentius abstinentiæ semet rigore mirabiliter macerans, sine vino & oleo victitabat, adeo parcè ac tenuiter, vt inediæ magnitudo siccitatem corporis cutem fatiscere diuersis vlceribus cogeret, & superducta impetigine delicati corporis pulchritudo scædaretur. Vnde nonnulli verebantur, ne aut occasione aduersæ valetudinis à proposito sanctitatis descisceret, aut in seruanda communis regulæ parsimonia remissior saltem euaderet. Ille vero diuina ope excitatus, ex infirmitate corporis ampliores animi vires capiebat, adeoq; tanto abstinentior factus, quanto debilior, de æterna salute iugiter cogitabat: salutem vero corporis Dei arbitrio committebat. Cumque tali pietatis exercitatione viam sibi ad immortalitatem strauisset, ob præclara vitæ merita Ruspensis Ecclesiæ gubernaculis admouetur, multisq; clarus miraculis ad cælestem quâ in terra æmulabatur vitam feliciter emigravit.

*PVERITIA S. RIGOBERTI RHEMORUM
Archiepiscopi 4. Ianuarij.*

apud L. Sur. Tom. 1.

Temporibus Childeberti, Dagoberti & Chilperici Regum Franciæ floruit B. Rigobertus, quem nonnulli Robertum vocitant. Traxit ille

ille originem è spectabili profapia, in regione quam Ribariorum vocant, patre Constantino, matre è Francorum gente. Vicit porro S. Rigobertus generis sui nobilitatem inclytæ virtutis gloria, dum intra pueritiæ annos omnes sanctitatis numeros pulcherrimè impleuit. A puero *Magna laus pueritia.* quippe totum se cælestibus studijs & disciplinis mancipauit: castitatem integerrimè coluit: orationi apprime fuit intentus: vigilijs atq; abstinentiæ rigore effrenes cupiditatum impetus caleauit: Erat adhæc sermone verax, humanitate conspicuus, sapientia illustris, consilio prudens, iustitiæ tenax, charitate feruidus omniq; morum honestate venerabilis. Vnde factum est, vt ijs virtutum ornamentis instructus, breui ad perfectionis apicem pertingeret, & vt erat diuinitus præordinatum Pontificis dignitate afficeretur.

*EX VITA S. EDVARDI REGIS AN-
glorum 5. Ianuarij Sur. Tom. 1.*

Difficillimis Angliæ temporibus & labenti regno natus Eduardus, viuebat in auita domo inter pueros puer. Immunis tamen à vitijs, *Casti-
tas.* quibus ætas illa solet implicari. Castus erat corpore, sermone rarus, simplex actu & purus affectu. *Integerrima
Eduar-
di pue-
ritia.* Frequentare ecclesiam dulce habuit, crebrius orationibus incumbere, sacris Missarum interesse solennijs, visitandis monasterijs operam dare, & quos sanctiores sciebat monachos sibi amicitia iungere gaudebat. Posteaquam vero Dani- cæ gentis crudelitas Angliæ regnum hostili gla-

8
dio funestaffet, & in sacra iuxta ac profana insolenter grassaretur, extinctis immani parricidio fratribus, solus adhuc superstes in exilio degebat Eduardus. Quare iisdem quoq; infidijs se iam omnis humanæ opis expertem inuolutum iri formidans, vota Deo pro sospitate sua tali oratione nuncupabat. Respice in me omni nudatum auxilio afflictorum adiutor Deus: cita enim morte meus occubuit parens, fratres item meos nefaria proditorum crudelitas abstulit, à nepotibus me exilium longius submouit, ipsam deniq; matrem æmulus noster sibi vendicauit: mea nunc solius quæritur anima. Sed tu Domine orphano eris adiutor. Tu quondam Eduinum morti expositum, mirabili modo & vitæ reseruasti & regno. Tu illud Angliæ decus S. Osvaldum de exule regem factum, per signum crucis cunctis fecisti hostibus fortiorem. Si me igitur incolumè regno patris mei restitueris, tu mihi semper eris in Deum, & B. Petrus Apostolus in patronum: cuius sacratissimas in vrbe Roma exuias, te annuente, te regente visitaturum me promitto. Exhinc autem diuino fretus auxilio, robustior fide & spe euadebat alacrior. Interea Angli Canuto rege, liberisq; immatura morte sublatis, & tyrannide Danica liberati Eduardum in regem electum maximo cum honore coronari atque inungi fecerunt. Tunc sacerdotes sanctitate fulgere, monasteria omnia religione pollere, omnesq; regni ordines reflorere. Reges quoque ac principes ex teri tanta rerum commutatione perculsi, cum

*Vouet
peregrina-
tionem.*

*Positur
regno.*

si, cum Eduardo fœdus statuere & amicitias inire
 gaudebant. Nihil vero de integritate regij animi ^{Hæm-}
 vanæ glorię cupido in tanta faustitate decerpfit, ^{litæ.}
 sed hanc vitę normam sibi proponens, suis se do-
 mesticis præbebat æqualem, sacerdotibus humi-
 lem, plebi gratum, compatientem miseris & lar-
 gum egenis. Proceres autem regni de successione
 solliciti, regem de vxore ducenda conueniunt.
 Stupet rex suæ metuens integritatis thesauro. Si
 enim suorum suasionibus cederet naufragium
 pudicitię formidabat: sin refragaretur, proposi-
 ti sui dulce secretum prodi verebatur. Tandem
 vero importunè insistentibus tutius esse ratus
 non nihil cōcedere, huiusmodi verbis suam Do-
 mino pudicitiam commendabat. Tua quōdam,
 Iesu bone, misericordia tres pueros inter flam-
 mas Chaldaicæ fornacis seruauit illæsos: per te
 Ioseph pallio in manibus meretricis relicto, cum
 titulo castitatis euasit: admirabilis Susannæ con-
 stantia tua olim virtute de impudicis senibus tri-
 umphauit: sanctæq; illius Iudith castitas ab Ho-
 loferne nec lædi potuit nec tentari. En ego tuus
 tuæq; matris qualiscunq; dilector & seruus, auxi-
 liorem abs te expecto gratiam, qua sic maritale
 suscipiam sacramentum, vt pudicitię periculum
 non incurram. Victus itaq; rex procerum con-
 tento desiderio, Editham Goduini filiam duxit
 vxorem. Hanc quippe virginem ab infantia ca-
 stitatis amore, odio vitiorum, & virtutum affe-
 ctu exercitatam, suo Christus dilecto destinârat.
 Suscepto igitur coniugali fœdere, rex & regina

*Virgini
satem
in Ma-
trimo-
nio ser-
uas.*

*Elemos
syna.*

de seruanda castitate paciscuntur, huiusque fidel non nisi Deum esse arbitrum voluerunt. Fit illa coniunx mente non carne: ille maritus fide non opere. Perseuerat inter eos sine actu coniugali coniugalis affectus, & sine detrimento virginitatis, castæ dilectionis consensus. Et hæc quidem inter homines incognita castitatis regię excellentia, cælesti meruit præconio honorari, prout sequens narratio ostendit. Solebat vir sanctissimus nulli petenti in nomine S. Ioannis Euangelistæ (hunc enim arctius diligebat) quicquam denegare. Accidit vero peregrinum quendam absente camerario, in nomine S. Ioannis Baptistæ elemosynam à rege importunius postulare. Cui rex pretiosum anulum cum aliud nihil in promptu haberet dedit. Eodem prope tempore duo ex Angliã ad adorandum Christi Saluatoris sepulchrum Hierosolymam contenderant, quibus à via deerrantibus, & inclinato in vespere die inter tenebras cum formidine palantibus, quidam venerandus senex se obuium dedit, reductosque in ciuitatem, ac hospitio & mensa lautè acceptos, postera luce cum his mandatis dimisit: Viri, inquit, fratres ne dubitate, reditum vobis in patriam felicem à Deo donatum iri; equidem ob amorem regis vestri in omni via firmabo super vos oculos meos. Ego enim sum Apostolus Christi Ioannes, qui regem vestrum ob meritum castitatis summa dilectione cõplector. Hunc ergo anulum quem mihi in habitu peregrino apparenti dedit, ei restituite, denunciante

*Casti à
sanctis
pra alijs
diligun-
tur.*

ei obi-

ei obitus sui instare diem. Quem intra sex menses visitabo, vt mecum sequatur Agnum quocunque ierit. His dictis disparuit.

*ADOLESCENTIAS. ANDREAE COR-
sini Episcopi Fesulani 6. Ianuarij
Sur. Tom. 1.*

Andreas Corfinus Florentiae ex nobili Corfinorum familia infecundis natus fuit parentibus. Qui cum à Deo sobolem exposcerent, ipsi eiusque genitrici gratam oblationem meditantés, primogenitum suum seruitio Diuę Matris se tradituros vouerunt. Eorum igitur precibus beata Virgo annuens, diuinitus eos voti compotes fecit. Tandem vero vicina partui mater, pro homine lupum sibi per somnium parere visa est: qui cum Ecclesiam intrasset paulatim mutatus, in agnum vertebatur. Natus igitur Andreas educatusq; ingenuè crescit & studijs literarum traditur. Cumq; admodum scitus esset puer, & forma per elegante, suis erat parentibus multo charissimus. Factus dein adolescens canes alere, equos mercari, sodalitates parare, tractare arma, lites gerere, adhęc omnia diuina pariter & humana promiscua habere, parentumq; iussa ac reprehensiones susque deque ferre ocepit. Qui perspecto filij sui periculo, ne quam labem vltra familię adferret, à teterrimis eum moribus iam quindecim annos natum reuocare aggrediuntur. Igitur nacti opportunitatem, Andream ad se accersiri iubent. Qui cum iussa parentum proteruè negligē-

gligeret, adiectisque contumelijs ab eorum conspectu improbè discederet: sic eum ægra animo affata est mater: Tu profecto, inquit, lupus ille es, quem in somnis mihi visa sum peperisse. His ille dictis attonitus matrem orat, ut quid ea sibi velint verba significet. Tum illa: Audi me, inquit, fili, & ne parentis tuæ dicta contemne. Ego cum genitore tuo annos complures sterilis vixeram, tantusq; sobolis amor fuit, ut etiam pro habendis filijs vota susceperim. Itaque primitias vteri mei, Deo eiusq; virgini Matri offerendas constantissimè voui. Hoc idem Nicolaus pater tuus communi voto promisit. Factum est ut beatissimæ Virginis precibus conciperem: cumq; pariendi iam tempus adesset, lupū mihi in somnis eniti visa sum: qui simulac Ecclesiā fuisset ingressus, deposita lupi forma mox agnus euasit. Postridie vero te peperit. Qualis nunc superiorem ætatem degeris non te latet, non enim ut homo ratione utens viuis, sed ut rapacissimus lupus. Nunc itaq; tempus postulat, ut in agnum te veritas, & quæ pro te vota suscepimus pia mente perficias. Non enim nobis, sed Mariæ virgini natus es. Expergiscere nunc fili, & caue longius fœcordia ac malis moribus vitam inficias. Hac oratione percussus Andreas, mox antea actam ætatem tacitus considerat, & pœnitentia motus multis cum lachrymis Virginem Mariam precabatur, ut suis pro se ad filium precibus, delictorum sibi veniam exoraret. Altera vero luce ad Carmelitarum Ecclesiam mane abiit, & mul-

Conuerso
sso B.
Andræ

tis

tis perfusus lacrymis ante aram gloriosæ Deiparæ è lupo in agnum conuerti postulabat. Moxq; vt finem orádi fecit Hieronymum Melioratum, qui Tuscię prouincię curam gerebat, prostratus obtestabatur vt sibi religionis ingrediendę copiã faciat. Miratus ille primo ingenuũ adolefcẽtem, summo loco natũ, multisq; educatum delicijs religionis ardere desiderio, illico parentibus ipsius denunciat Andream habitum monasticum flagitare. Nec mora parentes eodem læti festinant, filiumq; in oratione repertum vnanimis B. Virgini offerunt, & suscepti voti officia peragunt. Ita demum in agnum commutatus Andreas, religiosam societatem inire permittitur. Ei porro vilissimæ conditionis seruitia, explorandæ constantiæ ergò demandabantur: verrebat ædes, ostij gerebat curam, quandoq; patinas eluebat, & cætera superiorum iussa prompto humiliq; animo peragebat. Exin adolescentis animus in dies magis ac magis Dei ac virtutis amore flagrabat, ac peius letho vitium omne exhorrens, ieiunijs, abstinentia & corporis flagellatione pronas in scelus cupiditates in gyrum agebat rationis, tantusq; silentij amator factus est, vt non nisi cum maximè opus esset loqueretur. Tribus diebus quot hebdomadis solo pane & aqua contentus ieiunabat: obedientiæ item longè erat obseruâtissimus. Si quid vacui temporis nactus fuisset, sacris illud literis euoluendis & orationibus vtiliter trans mittebat. Corpus suum assiduis flagellationibus macerans, spiritui subigebat, cilicio domabat, ieiunijs

*Ample-
ctitur
vitam
monasti-
cam.*

*Rigor
peniten-
tiæ.*

Ieiuniũ.

*Patien-
tia.*

iunijs castigabat. Amabat cum primis solitudi-
nem, atque à delicijs iocis ac ludis plurimum ab-
horrebat. Detractiones atque irrisiones inuicta
animi constantia (perinde ac si religionis perfe-
ctio in perferendis iniurijs poneretur) tolera-
bat, donec vita in summa sanctitate traducta, ad
beatissimum illud animorum concilium multis
terra & cælo auctus honoribus euolauit.

DE S. LUCIANO MARTYRE

7. Ian. Sur. Tom. 1.

*Omnes
opes ef-
fundit
in pau-
peres.*

*Quoti-
diani ie-
iunij
rigor.*

isus.

Singulari parentum diligentia integerrimè e-
ducatus Lucianus, postquam iisdem anno æta-
tis duodecimo fuit orbatus, ad sacram ædem cõ-
fugit, effusisque in pauperes cunctis facultatibus,
Edeslam ad Macarium sacræ scripturæ interpre-
tem contendit: atque hoc vsus præceptore breui
in sacrarum literarum scientia præclare profe-
cit. Dein mox à baptismo monasticam vitam
exorsus, vino & obsoniorum esu prorsus absti-
nuit, & quotidianis insuper ieiunijs secundissi-
mo euentu contra carnis lenocinia depugnauit.
Inde vero stabili se consuetudine obstrinxit, vt
hora saltem nona semel in die vesceretur, præ-
terquam quod certis temporum interuallis tota
hebdomade cibo abstineret. A scurrilitate & risu
tantum abhorrebat, quantum iudicabat ea esse
verè ridicula: Contra vero lugentium (quos suo
diuinoque præconio beatos allerebat) maluit es-
se imitator: proindeque maiorem ætatis suæ par-
tem in precibus ac lachrymis ponebat. Silentio
igi.

Igitur ac meditationi assidue intentus tametsi
 spiritali intus dulcedine afflueret, tristem & co- *Amor*
 gitabundum vultu referebat. Tanto deniq; sa- *contem-*
 crarum literarum tenebatur desiderio, vt præ- *platio-*
 assidua earum commentatione vix somnum ca- *nis.*
 peret. Sin vero quandoque nonnihil quietis
 corpori indulgendum putaret, non absque in- *Somni*
 tensa oratione, lachrymis, & genuflexione dor- *parcissi-*
 mitum se conferebat. Et hæc quidem adhuc pu- *mus.*
 er. Deinceps vero adolescens diuina S. Spiritus
 ope fretus, ita cupidinis irritamenta superauit, *Carnem*
 vt à rebellionem carnis profus videretur immu- *ieiunij*
 nis. Edulijs quippe ad refectionem corporis *adomu-*
 adeo exilibus utebatur, vt multis diebus solo pa- *is.*
 ne victitaret, & ne pane quidem pluribus, sed ijs
 quæ eo erant ad alendum magis exilia. Aqua au-
 tem erat ei potus suauissimus. Quandoque vero
 etiam vsu ignis abstinerebat. Cumque sic ab omni
 corporis contagio mentem seuocasset, & ad vni-
 uersæ humanæ virtutis fastigium conscendisset,
 cito omnium sui temporis euasit clarissimus.
 Quam ille demum egregiè factorum gloriam æ-
 terna martyrij laude sub Maximiano Imperato-
 re cumulauit.

MARTYRIUM DVORVM INFANTI-

um, Surius ibidem in vita

S. Luciani.

EAdem tempestate etiam in innocuam æta-
 tem barbara immanitate grassabatur Maxi-
 mianus: qui cum apud Nicomediam duos pue-
 ros

ros fratres illustri loco natos sibi sisti curasset, primo quidem conabatur magnis eos promissis inescare, quibus pueros facile rebatur illiciendos, tum idolothyta puerulis, ne quid mali patiantur offert degustanda. Illis vero cum ploratu auersantibus, quod secus à parentibus edocti forent, truci admodum vultu interminatur, & varijs eos plagis onerat. Cumque pueri adhuc fortiter resisterent, neue aduersis animo frangerentur, quidam Sophistarum se è vestigio effecturum spondet, vt cibus apposis sine tergiuersione uescantur. E sinapi igitur acutissimam confectioem aptans, eorumque verticibus capillo nudatis imponens in succensum igni balneum eos deportat. Vbi cum immenso calore ceu fulmine quodam iccta essent eorum capita, ad solum vsque eadem hora inclinati sunt. Pauloque post cadense eorum ætate minor, præ magnitudine ardoris in caluaria succensi, prior vita functus est. Quo viso alter quam maxima potuit voce bona verba effatus, fratris exultabat victoria, eumque exosculatus, ac proclamans victorem, continue ingeminabat: Frater mi vicisti: donec & ipse inter fraternos amplexus fortiter moriens mortalitatem deposuit.

DE S. LAURENTIO IUSTINIANO

Patriarcha Veneto 8. Ian. Sur. Tom. 1.

BEatus Laurentius nobilissimis maioribus Bernardo Iustiniano patre, matre vero Quirina Venetijs natus, à primæua ætate morum precipua

cipua claruit elegantia. Nihil illo erat venustio-
 us aut amabilius, nihil morum suauitate com-
 prius. Cæterum excellenti videbatur animi
 magnitudine, & ad summas res semper intēta. *Spernis
 ludicra.*
 Nihil illum vt cæteros solet iuuenes ludicri
 delectabat, sed ad magnas res diuina illum sa-
 pientia rapiebat, vt aliquando Quirina mater
 metuens, ne aliorum erumperet ille ardor a-
 nimi, & mundi honores plus quam par esset
 amplecteretur, quin tu, inquit, hanc mi fili
 mittis insaniam? Infernum sapit ista superbia.
 Cui subridens Laurentius veluti per iocum.
 Noli timere, ait, mater: magnum me Dei ser-
 uum adhuc videbis. Hoc de seipso puerile
 præfagium haud multo post Dominus im-
 pleuit. Annum erat natus vndeagesimum, ei-
 us scilicet ætatis, in qua bládæ carnis illecebræ
 ancipitem facere humanę vitę decursum con-
 fueuerunt, cum illi Dominus Iesus præsentis
 auxilio subuēturus apparuit, prout ipse in eo
 libello, qui fasciculus amoris inscribitur me-
 minit. Ipsius verba subijciam. Eram, inquit,
 vestri similis quærens æstuante desiderio pa-
 cem in rebus extrinsecis nec inueniebam. Tã-
 dem virgo quædam sole splendidior mihi ap-
 paruit, cuius nomen ignorabam. Hæc propius
 accedens, venusto vultu, placidoque affatu: O
 iuuenis, inquit, dilecte, cur effundis cor tuum,
 & pacem sectando per multa vagaris? Quod
 quæris penes me est, quod concupiscis tibi
 polliceor, si tamen in sponsam me habere vo-
 lueris.

B

lueris.

lueris. Cū vero nomen ipsius & genus & dignitatem scire peroptarē, se ait sapientiā Dei esse, quę hominis reformandi ergo formam suscipit humanā. Assensi igitur, & dato pacis osculo læta discessit. Hac percussus visione Laurentius, rem ad Marinū matris suę cōsobrinū, qui vita & doctrina fuit sanctissimus, detulit. Qui licet magnum quiddā ominaretur, & ardere iuuenem ad omnem altissimę vitę rationem probè nosset, perspicere tamen penitus adolescentis animū, & corporis experiri maluit firmitatē. De vestitu porro nihil mutauit Laurentius, ne cultus fordidior proderet animi propositum. At matrem diu latere haud potuit: quę cum præter suspensiones alias ligna quædam rudia super lectum sternere, superq; his cubitare filium deprehendisset (vt est matrum natura mollior) metuens ne filius non satis difficultates religionis intelligeret, in animum induxit tentare illius propositum & nuptias apparare. Et virgo quidem offerebatur forma, nobilitate & amplitudine diuitiarum præstabilis. Id cum rescisset filius, fratresq; item cum matre in hoc conspirasse perspexisset, fugam ad Marinum auunculum maturauit, & Canonicorum Collegiatorum, qui S. Georgij in Alga nuncupantur, religionem amplexus est. Dicebat autem initio cōuersionis se pposuisse animo, hinc omnia bona fortunæ, nobilitatem, magistratus, honores, vxorem, liberos, pecuniā, & omnis adhęc generis

volu-

*Penitentia
vigor.*

voluptates: illinc in edias, vigiliis, æstus, algorem, seruitutem: tum vtraque suis momentis examinasse, sedisseq; ceu iudicem inter ista, & ab sese ita exegisse. Considera nunc etiam atq; etiã Laurenti, quid agas: Putasne hæc perferre poteris aut illa contemnere? Tū vero ad Domini crucem cōuersum dixisse: Tu es Domine spes mea: ibi posuisti certissimū refugiū meū. Atq; ita animo cōfirmatus, matre ac fratribus relictis, calcatis item opibus, honoribus & floridæ ætatis oblectamentis, ad cælestem militiam prorupit. In qua primum sibi conflictum cū corporeis desumpsit illecebris, cuius q̄dem faciliorem fore decursum putauit, si nihil corpori molle cōcederet, sed bellū gereret quasi cū hoste capitali. Nihil dicā de cibi parcitate, quem nunq̄ saturitate, sed vix vltima necessitate metiebatur: nihil de sitis tolerantia, qua nunquā sic terreri visus est, vt vel ieiunio, vel labore manuū, vel peregrinatione, vel valetudine adduci potuerit, vtpotū deposceret: quin si inuitaretur à fratribus dicebat: Quo igitur pacto feremus Purgatorij calores, si paruam hanc sitim sufferre non possumus. Vigiliis à maioribus institutas nō solum ita seruauit, vt ad matutinas preces primus adiret, discederet vltimus, sed cum monachorum consuetudo ferat, vt precibus perfuncti dormitum se, quoad diescat, conferre possint, nunquam tamen per omnem vitam de ecclesia discessit Laurentius, donec ad primam fratres conuenirent.

*Carnem
victus par-
simonia a-
domant.*

*Orationis
studium.*

B a Aspe-

Patientia.

Aspera etiam hyeme, quod ob corporis debilitatem fuit admirabilius, nūquam foco visus est propinquare. Accidit autē vt pater quidam ad ignem eum inuitaret: at recusante illo, cum prehensam eius manum obrigentem frigore sensisset, admirans inquit: O fili magnus calor est quo tu intus ardes, si frigora ista nō sentis, quibus obriguisti. Multis porro in decursu vitę virtutum præluxit insignibus, quibus enarrandis huius operis breuitas me iubet superfedere.

DE SS. IULIANO ET BASILISSA

9. Ianuarij Sur. Tom. 1.

Vouit virginitatem.

Iulianus claris in sæculo parentibus editus, magnum à teneris amorem combiberat castitatis, proindeq; etate factus prouectior virginitatem suam Christo consecrauit. Parentes vero ipsum octodecim iam annos natum vehementissimis adhortationibus, velut vnicam propagandæ familiæ spem ad nuptias ineundas impellebant. Quare pudicitia suæ florem in discrimen vocari videns Iulianus, septem-diali corpus macerare inedia, & diuinā opem obnixius flagitare aggreditur, id parentibus responsi daturus, quod Spiritus sancti afflatu è salute sua fore cognosceret. Quod ille spatium temporis perpetuis orationibus noctu interdiumq; transmittens diuinum numen deuotissimè exorabat, ne fineret pudoris sui integritatem, quam illi seruandam deuouerat, quauis

causa

Iuliano & oratione se armat.

causa violari. Iamq; illum septimæ diei nox in
ieiunijs excubantem, & corpore extenuatum
exceperat, cū ei per soporem affitit Dominus,
eumq; multo solatio ac gaudijs delibutum de
casti sui connubij ratione edocuit. Surge, in-
quit, & misso timore parentum tuorum con-
silijs acquiescere nihil formida: Nō enim pu-
dori tuo vllam futura coniunx asperget ma-
culam, quam meauspice tuis thalamis pari stu-
dio castitatis iugabunt insignia. Ea q; propter
te & illam virgines in cælum attollam. Multa
enim castitas pervos mihi propagabitur, mul-
tiq; iuvenes & puellæ per vestram doctri-
nam cælestis aulæ ciuibus aggregabuntur. Ego
in super præsto tibi ero, in te habitans, vt om-
nem corporis libidinem, & rebellionē carnis
expugnem. Quin & ipsam virginem tibi de-
spōsandam meæ tuæq; voluntati cōformabo,
faciamq; cum institutum tuum complexa fue-
rit, vt me vterq; in thalamo vobis præparato
cum angelorum & innumerabiliū virginum
choris videatis. Hoc igitur cælesti oraculo
mirificè cōfirmatus, actis Deo gratijs læto ac
sereno vultu parentes affatur: En ego, inquit,
amplectar lubens desideratas vobis nuptias,
quas mihi non peccati ansam, sed gaudij futu-
ras cognoui. His dictis mirum quantum exhi-
larati parentes nobilissimam filio sponsam,
forma atq; opibus florētissimam, cognomen-
to Basilissam inveniunt: præfigitur nuptijs di-
es, cunctaq; exquisita ad splēdorem industria

*Visione di-
uina in-
struitur.*

B 3 præ-

preparantur. Adfunt ad conditum diem finitimarum urbium ciues, multa & varia oblectationum genera secum adferentes, quibus delicata & florida ætatis mentes ad amoris illecebram raperentur. Aderat ad mulcendas aures modulati symphonicorum cantus, & suauissimæ puellarum uoculæ, cætereq; omnes ad perfundendum animum quasi illiquefactæ voluptates, quibus constantes alioquin viros ad intemperantiæ lenocinia prouocandos putes. Solum Christi athleta Iulianus, nihil hisce eneruatur delicijs, verum intra mentis arcanum certa impendētis victoriæ fruitur specula. Productam igitur è thalamo sponsam hilari vultu accepit, & cum ea exultauit in Domino. Ac foris quidem lætitiæ præ se ferebat, intus vero Domino cum timore canebat. Vre Domine renes & cor meum, ne vetus ille draco contra me bellum excuscitet. Imminente vero hora, qua sibi, & virgini secum copulatæ, nuptialis adeundus erat thalamus, secunda mente à Deo præmunitus coclaue ingreditur. Quo loco simul ut preces ad Deum fudere tanta aspirare cœpit odorum suauitas ut inter lilia rosasq; vernantes virgo se constituta autumaret. Tum Iulianum cōpellans: Miram rem, inquit, sentio, hyems enim cum sit, tantus me fragrantium liliorum atq; rosarum odor circumdedit, ut iucunditate hac suauissima vndiq; perfusa, tota certe obstupescam, neq; omnino cubilis societatem desiderem. Cui Iulianus: Suauissimus odor iste quem sentis, non temporis, sed ipsius

*Iuliani animi
nullam
eneruant
delicia.*

ipſius Chriſti virginitatem amantiſ opus eſt, qui corporis caſtitate intactam ſeruantibus, eternã vitã largitur. Adhęc Baſiliſſa. Quę melior ſalus eſt, q̄ caſtẽ integreq; degendo vitam cõſequi ſempiternã? Opto igitur vt pariter in eo virginitatiſ propoſito perfeueremus. Hiſ dictiſ B. Iulianuſ humi ſtratuſ Deum hiſce vocibuſ precabatur. Cõfirma hoc Domine quod operatuſ eſ in nobiſ: orãtem adoleſcentem & ipſa virgo orãdo ſubſequitur. Intremiſ interea conclaue & luce amœniſſima colluſtratur: moxq; iubilanteſ celituſ chori dextra læuaq; conſiſtunt: hinc in præfulgida candidatorum multitudiſ, æternuſ ille rex Chriſtuſ: illinc cum innumerabiliſ virginiſ cœtuſ glorioſa Mater & Virgo Maria conſidebat. Atq; ex æterni Regiſ parte ſummiſ illud vocibuſ canebatur: Vicifti Iuliane, vicifti. Quę vero cum Virgine & Regina Maria aſſederant, pari gratulatione applaudebant. Beata eſ Baſiliſſa virgo, quę ſalutaribuſ admonitionibuſ obtemperatiſ, & mundi fallaciaſ reſpuenſ, ad ſempiternam gloriã percipiendam teiſſam præparatiſ. Ruruſ ex æterni Regiſ parte clamabatur. Militeſ mei qui antiqui ſerpentiſ voluptateſ expugnãrunt, ſurgant è terra & attento corde librum æternæ vitæ recitent. Ad hanc vocem vtrinq; ſedẽteſ reſpõderunt. Amen. Dein viri duo zoniſ aureiſ pectora præcincti, & corollas manuſ gellãteſ, ambuſ humi iacenteſ erexerũt. Surgite, inquiunt, quoniã viciftiſ noſtroq;

Virginitatem inuicem paciferauerunt.

numero ascripti estis: simulque librum exhibent argento multo nitidiorem, aureis cōscriptum literis. Accessit Iulianus & cœpit legere, quæ in hâc sententiam scripta erant. Quisquis mei amore ductus mundum hunc cōtempserit, in eorum numero erit, qui cum mulieribus nō sunt coinquinati, Basilissa vero, quæ animo sincero atq; intacto est, in numero virginum deputabitur, quarum mater Domini Iesu tenet principatum. His dictis librum cōplicuit, & rursus multa illa millia dixerunt, Amen. Dein rursus ad illos senex: In hoc, ait, libro, vt videtis, scripti sunt homines casti, sobrij, veraces, misericordes, humiles, mites, qui non fictam charitatem habuerunt, qui res aduersas atque acerbis sustinuerunt, qui amore Christi opes & commoda huius sæculi cōtempserunt, qui deniq; vitam pro ipso fuderunt, quorum vos numero diuina bonitas dignata est. His dictis visio recessit. Tunc beati virgines de visione Christi mirificè exhilarati, reliquum noctis spacium in hymnis & diuinis laudibus posuerunt. Exinde ordiuntur ambo concordī pietatis fœdere fecundissimos se exhibere Christo, eiusque ecclesiam multiplici germine propagare. Quare domicilij diuisi Iulianus virorum, Basilissa virginum ac mulierum greges Christo lucubatur. Ille inter decem fere millia monachorum pater, illa in virginum ac mulierum multitudine castitatis victoria præfulgebat. Cœperant id temporis
in

Mirra animarum zelus.

in Christianos grassari. Diocletianus & Maximianus, quorum furore ne tot animæ per ipsos conuersæ de salute sua periclitarentur, assiduis ieiunijs & orationibus Deum precabantur. Cumq; in domus suas reuerfi finem orâdi fecissent, eâdem illa nocte Dominus in somnis Basilissam affatus est. Basilissa nomine tuo digna, scito quæcunq; optasti, ea me præstare decreuisse, vt vasa illa vniuersa, quæ per tuam ipsius operam mihi purgavi, tu viuens ad cælestia regna præmittas, & habeas dimidium annum, quo possis ex omni loco vbi tritici sementem fecisti colligere, & laboris tui messem tutò reponere. Itaque & ipsa postea sequeris, vt horrei bonarum animarum pleni clauis accipias: ex hoc enim quotidie odor suauitatis in conspectum angelorum ascendit. Iulianus vero pugnabit & vincet: neque enim vnquam vinci poterit is, in quo regnat castitas. His auditis experrecta virgo, beato Iuliano rem omnem narrauit. Nec multo post mille ferè animabus ad Dominum præmissis, ipsa tandem ab iisdem ad æternos honores inuitata, dum orationibus vacaret, corpore soluta est, & à sponso suo cælesti perpetuis laureolis magnificè decorata.

B J

EXEM-

*Exemplum praeclara cuiusdam adolescentis pudicitiae,
ex oratione Nili monachi, de martyrio SS. Patrum
qui erant in Sina & Rhaiti regione. Sur.*

14. Ianuarij Tom. 1.

*Perstitudo
animi.*

TVerba quondam barbarorum in Eremitas
favens cum multas solitudines varia SS.
Patrum cedere cruentasset, peruenit de via ad do-
munculam in qua exercebatur adolescens, cu-
ius magnus & excelsus animus existimatus est,
vel ab ipsis barbaris dignus admiratione. Neque
enim ijs ostendere latentia monasteria & ca-
ratione mortem effugere voluit: sed neque in
hoc, ut exiret e domo, neque ut omnino tunicam
exueret obediuit: Indicare quidem eos,
qui poterant latere, vocans prodicionem: om-
nino autem obedire, quicquid per vim cogere-
retur, pusilli & abiecti dicebat esse animi. Eos
enim qui exercetur, dicebat oportere magno
& excelso esse animo, nec fas esse metui aut
minis cedere, etiam si id videretur magnū ha-
bere periculum. Consuetudo enim fit via ad
maiora: & timiditas quae semel didicit domi-
nari, iubet etiam magna bona contemnere, atque
adeo ipsam etiam pietatem postremo prode-
re, quando metus malorum timiditate confe-
ctum animum inuenerit. Si enim nunc inquit
facile prodidero liberū mei animi arbitrium,
timens ne breui moriar: quomodo si propo-
nātur supplicia, & minae intententur tormen-
torum, ad impietatem non facile transfugiam,
cum doloris vacuitatem asseuerim utili praepone-

ponere? Quocirca cum vobis planè denegetur
 ea quæ speratis consequi, ne cunctemini ea
 quæ vultis facere. Neq; enim loca in quibus
 viri pij habitant, etsi sciam, indicabo: sed nec
 extra ostium vobis iubentibus egrediar, neq;
 vestem exuam, vt me quis adhuc sentientem,
 & mei liberi arbitrij cõpotem cernat nudum,
 & contueatur corpus, quod in hodiernũ vsq;
 diem meis nõ est conspectũ oculis. Post mor-
 tem vero in me non sentiẽtem faciat deinceps
 vnusquisq; quod velit. Eorum enim qui faci-
 unt crudelitatis, sed non eius qui patitur æqua
 est reprehensio. Intus enim moriar vt consti-
 tuti indutus, neq; faciam quicquam præter sen-
 tentiam, me ipsum prodens vt mancipium: &
 in hac cauea in qua decertauĩ potius interfici-
 ar: & erit mihi sepulchrum hæc domuncula,
 quæ prius virtutis sudores, & strenuitatis ac
 probitatis nunc accepit sanguinem. Sic eum
 liberè loquentem cum non tulissent scelera-
 ti, sed aduersus eius generosum animũ essent
 acerrimè commoti, tot eum plagis, quot po-
 tuit eius corpus capere, confecerunt. Suam e-
 nim vnusquisq; volens iram in eũ reipsa osten-
 dere, nõ existimabat priorum enses sufficere
 ad vindictã, nisi & ipse suũ propria manu cru-
 entans gladiũ, indignationem suã quadante-
 nus posset cõsolari. Cum plures itaq; mortu-
 um quam viuum, illum magni & excelsi animi
 virum iã fauciasent, ægri animis recesserunt,
 iniquè ferentes, quod non maiori supplicio e-
 ius corpusculum suffecissent.

*Præclara
 castitas.*

VITA

VITA S. IOANNIS CALYBITH *Æ**authore Simeone Metaphraste. Sur. Tom. 1.**15. Ianuarij.*

ROmæ nobilibus & opulentissimis parentibus Eutropio & Theodora prognatus fuit B. Ioannes, qui ut primum literas didicit, ad rhetoricos & philosophicos libros peruoluendos se transtulit. Annum vero agens duodecimum cum ob præstantiam ingenij omnia probè calleret, Christianam cœpit fidem diligēter sectari, & sanctis vacare ecclesijs, adeoq; pertinaci diligentia occupationibus literarijs se distingere, ut Grāmatici homines adolescentuli perseuerantiam obstupescerent. Contigit autem Abbatem ex venerabili eorum monasterio, quos Acēmetos vocant (eò quod nunquam cubare soleant) ad eādem domū, in qua Ioannes docebatur, diuertere. A quo ille, mox ut monasticæ huius vitæ rationem perspexit, in eādem societatem ardētibus votis admitti flagitavit. Audi, inquit, mi pater, & rebus meis cōmiserans cōsule. Parentes enim me sibi multo charissimum, & literis benè imbutū magno dignitatis fastigio destinant, tandemq; coniugio sociabunt. Ast ego sacris exhortationibus ac literis propriaq; cōsideratione de omnium rerum vanitate edoctus, hunc solum, qui huius vitæ rebus abdicatis constanter in habitu vestro Deo deseruit, saluum duco. Quare abs te supplex oro Domine, ut me illuc deductum, tam sanctæ congregationi accensere non graueris.

*Mira discendi alacritas**Monasticen cogitat.*

ueris. Assitipulatur itaq; puerilibus votis monachus, seq; rogata à reditu facturū spopōdit. Interea Ioannes librū Euangeliorum, ex quo Christi doctrinā, vitæq; ad pietatem formandæ methodum hauriat, à parentibus impetrare contendit. Qui tantam filij alacritatem fovere cupientes, librum illi longè pulcherrimum cuius inuolucrum auro & gemmis radiabat propediem tradūt. Interea pijsissimus puer acceptum volumen cupidius lectitans, monachi reditum præstolabatur. Reuertentem vero haud multò post magna animi voluptate excepit, eumq; his verbis est affatus. Noui, inquit, nimium vtriusq; parentis erga me amorem, quare ne maternis lachrymis à proposito mei cursu præpediar tacitè hinc discedendum autumo. Tum Abbas: Faciamus, ait, fili quod vis, te enim voti tui compotem faciet Deus. Acceptis igitur Ioannes cētum nummis, quos à matre pro conuiuio suis discipulis exhibendo impetrârat, nauem conducit, atq; ad monasterium Acemetorū clām proficiscitur. Cumque Abbas insignem pueri fidē, & rem gestam ex ordine narrasset; Archimandrita puerum contuens, nimium, inquit, adolescens es ô fili; enimvero mos nobis est, vt qui monasticam vitam apud nos cogitat profiteri, quadraginta diebus hic demoretur, & considerata nostræ exercitationis regula tandem tondeatur. Ad hæc Ioanēs: Obtestor te, ait, per sanctissimam Trinitatem, vt me hodie tondeas, isto enim
ange-

*Orationis
assiduitas.*

Pietas.

*Mirus ieiunij
rigor.*

angelico habitu temporius indui nimium quantum desidero. Tum Archimandrita puerum benedictione impertiens totondit, & veste religiosa donauit. Porro Ioannes maxima animi alacritate exercitationi monasticae incumbere coepit, & ut studium illud perfectionis auspicio decurreret, continuis precibus noctu ac interdiu diuinum numen exorare. Mansit autem in eodem monasterio annis sex, suisque collegis quae humilitate, quae indefesso orationis studio preclaro fuit exemplo. Ea vero temperantiae lege se obstrinxit, ut nihil aliud esculenti, praeter sacratissimum Eucharistiae ferculum degustaret. Quod vehementer demirans archimandrita, Tu, inquit, adhuc puer multum laboris tibi ipse imposuisti, unde corpus tuum imbecillius efficitur, quam ut diuinae gloriae queat sufficere ministerio. Temperantia enim, ieiunium, & vigiliae multae illud corrumpunt. Tanti igitur certaminis contentione lacessit hostis ille sanctitatis diabolus, nouis eum insidiarum oppugnat machinamentis, & generosi animi constantiam maioribus technis quatere atque debilitare adoritur. Tantum enim incerorem desideriumque parentum adolescentulo iniecit, ut perpetuo de illis cogitaret, cunctaque paterna domus deliciae, ac seruorum ministeria, animo ipsius nequicquam repugnanti obuersarentur. Multa proinde inedia, vigilijs, nimioque parentum desiderio factum est, ut eius corpusculum macie confectum, umbrae simi-

similius, quam carni videretur. Archimandrita vero cum adolescentem vsq; adeo extenuatum atque afflictum vidisset, vt iam iam e viuis excessurus putaretur: An nō, inquit prædixeram fili, id solum à seruis suis Deum postulare, vt eum pro viribus colant? Tu vero vltra vires tuas isthac exercitatione vtens, te ipsum nimis exhaustum & gracilem reddidisti. Cui Ioannes: Scito, ait, pater non me ieiunij vsq; adeo macerari, sed peccata mea impedimentum mihi afferre. Multis enim abhinc diebus bonarum rerum inimicus cacodæmon cor meum cōturbauit, & parentum ac familiæ meæ videndæ desiderij animo meo suggestit: neq; perditus ille hostis animaduertit, quod Deo meo volente, vestrisq; adiutus precibus, quamuis ad videndos parentes meos hinc demigrem, ipsum tamen pessundabo, eiusq; conatum imbecillum atq; inanem esse ostendam. Tum Archimandrita: Nōne isthoc te prēmoueram fili, cum primū monastica professione initiari petebas, nostræ huius exercitationis certamen magnū tibi atq; laboriosum fore? Et his dictis adolescenti eū lachrymis benedixit. Postero autem die Ioannes Archimandritam supplex rogauit ne sibi succēseat, sed p se Deū precetur, faciatq; sibi ad parentes cōtuendos discedendi copiā, vt ea ratione Diabolū Deo auspice cōculcet. Is vero fratribus sui monasterij cōgregatis, & attēta prece pro salute adolescentis ad Deū fusa, vade, inquit, fili in nomine Patris, &

& Filij, & Spiritus sancti, & Dominus Iesus te placito sibi calle dignanter dirigat. Ioannes itaq; cū è terra surrexisset, fratres omnes obediendo, flexis genibus à singulis petijt benedictionem, ita eos salutans. Salui estote, inquit, omnes patres & fratres: salua esto laudabilis & sancta societas, quæ me benè suscepisti: ego omnino vestro tecto indignus sum. Cumq; à sanctis illis patribus Deo cōmendatus esset, ille lachrymans monasterio egreditur, & identidem per viam eodem respiciens sacrarium illud pristinae pietatis eminus salutabat. Transacto dein itineris dimidio in pauperem lacera veste amictum incidit, quocum mutata vestæ reliquum viæ mœstus cōfecit. Simulac vero in patrium solum delatus parentum ædes eminus aspexit, humi se prosternens ita Deum precabatur: Domine Iesu Christe ne derelinquas me. Cumq; sub multam noctem parentum suorū liminibus assisteret, rursus in terram prostratus ac lugens id sibi à Deo cōcedi precabatur, vt gratiæ diuinæ vallatus præsidio, eo loci moriens technas dæmonum cōstanter superaret. Altera luce panduntur quasi egressuris parentibus fores. Cumq; familiæ præfectus prodijisset, & Ioanem in lacera illic veste conspiceretur, asperioribus illum verbis à foribus submouit. Cui ille: quæso, inquit, domine, vt inopis te miserecat mei, si naq; in isthoc me angulo deliret cer. (nihil enim mali facio) atq; huius rei mercedem à Deo expecta. Per-

mitit

Relinquit
monasteri-
um.

misit ille & abiit. Videns porro parentes in atrium prodire totus lachrymis perfulsus ita secum aiebat. En diabole, & parentes meos, Deo *Patienter fert pluuias & frigora.* ita volente, aspexi, & sagittas tuas arduas reduci. Et iterum. Domine Iesu ne derelinquas me. Cœpit vero Ioanni in dicto angulo commorati pater suus cibos è mensa mittere, cuiusque patientiam admirari, quod in tantis pluuijs & multa glacie tam patienter in atrio commoraretur. Et forsân, inquit, per hunc hominem æterna nos Deus salute impertiet. Mater vero quandoq; eum nimis horrido corporis cultu obtectum contuens; atq; ex inuiso mendicabuli squalore magnam capiens animi molestiam, indignans, submouete, inquit, istinc hominem illum, quia ipso hic iacente transire me piget. Statimq; eum serui ad remotiorem locum pertraxerunt, quem ille immotus seruabat. Egredientem vero aliquâto post familiaræ præfectum Ioannes rogabat, vt sibi paruu- lû aliquod tugurium cõstrueret, quo à glacie defendi posset, neue à domina prætereunte deinceps videretur. Annuit ille & modicum ei *Pietas. Misericordia in pauperes.* tugurium cõfecit, in quo ille manens assiduis se orationibus Deo commendabat. Cibos item quotidie sibi à patre missos egenis dispertiebatur, ex eis nihil capiens: ita vt pauperes passim pro alimentis ad eum confluerent. Quare continuis ieiunijs adeo corpus suum afflixit & maceravit, vt ossium compages numerari possent. Tertio demum anno volens Dominus

C

Iesus

*Christus ei
apparet.*

Iesus cōsummatam adolescentis virtutem cœlestibus præmijs munerari, eidemq; apparens: Salue, ait, Ioannes, qui iure hoc nomine appellaris: vitæ enim peractę meritis similem te illi Ioanni, qui virgo fuit, præbuiſti, & me derelictis omnibus secutus es. Cōpletum est nūc exercitationis tuę tēpus curriculumq; laborum: post triduū ad me venies, & optata inter iustos requie poteris. Experrectus mox Ioānes præ gaudio illachrymat, & sic Deū precatur. Tibi Deo meo grates dico immortales, q̄ me immerentē ista velis beatorū requie dignari. Sed & parentum meorum te cōmiserescat oro, vt delicta illis sua clementer cōdones, quoniam tu solus clemens & misericors es. Tunc præfatum familiæ ad se accersitum rogat, vt hæc dominæ suis verbis significet. Pauper, inquit, ille quem ad fores iacentem expelli iussisti, vnum abs te petit, vt ad Dominum Iesum respiciens, non dedigneris eum accedere, habet enim quod tibi dicat. Hoc audito domina: ecquid est, ait, quod me pauper hic velit? sed cōtueri eū nequeo nedū accedere: cumq; adhuc moras traheret, rursus ei suis verbis Ioannes nunciat: Post tres dies mihi moriendum est, quamobrem si me interuisere renueris, non parū te postremo pœnitebit. Illa cum de eius morte audisset, exijt, puerisq; vt pāuperem ad se adducant, præcepit. Ille vero cum esset velatus agnosci nō poterat, sed hæc dixit: Tua ð domina cōpleta est merces, affirmante Domi-

no

no Iesu illa ipsa sibi præstita fuisse, quæ vni ex minimis suis fratribus feceris. Ego vero licet omnium rerû inops benedictionem quandam tibi volo derelinquere, sed iureiurando promittas velim, te, quæ dixero, facturam. Iuravit illa se obseruaturâ quæ audiret. Tum ille: Per eum, inquit, ipsum te obtestor per quem & tu iurasti, ne me in alijs quâ in his meis vestibus facias in hoc ipso tugurij mei loco sepeliri. Quoniam neq; alijs vestibus, neq; nobil iore loco ego dignus sum. His dictis Euangelium illi tradens. Hoc tibi, inquit, in hac vita esto propugnaculum, & illius futuri æui, & tibi & Domino meo viro tuo sit viaticum. Illa cum librum accepisset, vndiq; illum versans: simile, ait, hoc volumen est illi, quod olim dominus meus filio nostro dederat. Cucurrit igitur & viro suo librum ostendit. Quem ille agnoscens: verè, inquit, ipsissimus hic liber est: sed par est eundè rogare vndenâ eû acceperit, & vbi filius noster Ioannes degat. Ambo itaq; ad eû egressi, per sanctissimâ Trinitatem eum obtestantur, vt sibi dicat, vnde hoc euâgelium habeat, & vbi filius eorum demoretur. Ille vero cum lachrymarû vim ferre nõ posset. Ego, inquit, sum Ioânes filius vester: ego multarum vobis lachrymarum causâ fui. Euâgelium hoc est, quod vos mihi dedistis. Sed Christum meum amans, suaue illius iugum portavi. Hæc cum parentes audissent ad filij collû se abiecerunt, & ab hora prima vsq; ad sextâ ita fleuerunt, vt

omnes qui urbem habitabant vnà cum illis filium agnitum fleuerint. Ne vero eius recta & sancta institutio vlla vitæ huius perturbatione macularetur, ocyus animam suam Deo reddidit. At eius mater posthabito iuramento laceris illum vestibus exutum aureis contexit, moxq; cœpit paralyfi laborare. Tum pater verborum filij memor, seruetur, inquit, quod sancti filij nostri voluntas postulauit, & sic habitu mutato, mater repente conualuit. Tumulantur tandem sanctissimi huius adolescentis reliquæ in suo tugurio, ad cuius venerationem sacram ei ædem parentes cum vniuersis opibus suis dedicârunt.

ADOLESCENTIA S. LAVNOMARI AB-
bati & confessoris 19. Ianuarij.

Surius Tom. 1.

TEmpore Francorû regis Clotarij in Gallia Lugdunensi apud Carnotenses, in lucem Christianis parentibus editus est Launomarus. Qui cum etiamnum puerulus pascendo pecori parentum suorum iussu operam nauaret, iam bonæ spei præ se ferebat initia, virtutisq; haud obscura argumenta. Siquidem de victu quotidiano, quæ parentes illi præbebant egenis aut peregrinis, aut certè coætaneis pueris in pascendo pecore occupatis, liberaliter impertiebatur. Cumq; de præceptis diuinis nihil dum nosset, diuina tamē edoctus gratia, in tenera isthac ætate, senili morum cōstantia polle-

Misericordia in pauperes.

pollebat. Et quoniam ea quã dixi erga conso-
 dales pueros & inopes ardebat dilectione, in
 ipsa pueritia studijs semet parsimonię accom-
 modare cœpit, & corpusculum suum in tantil-
 la ætate ieiunijs afflictere; vt alijs posset benig-
 nẽ facere atq; opitulari. Socijs vero suis nõ se
 asperum, durum, tetricum ve, sed sermone af-
 fabilem, moribus suauem, vultu iucundum &
 alacrem, benevolentia & amore pro eius æta-
 tis & facultatis captu mirabilem exhibebat. E-
 uangelium quidem nõdum didicerat, in cor-
 pore tamen delicato crucis mortificationem
 sufferre, atq; in vesperam ieiunia ducere gau-
 debat. Parentes vero vt filium in primo etatis
 flore aduerterunt carnis delicias flocci pende-
 re, & lubrica voluptatis illecebras abstinentię
 rigore contere, non absq; stupore & admi-
 ratione cogitare cœperunt, vnde in tam imbe-
 cilla pueritia, tanta morũ grauitas subito exti-
 tisset: ac deinceps pueri vita ac moribus ex-
 ploratis, cum illũ mundi huius impuram col-
 luuiem fastidire comperissent, eius progressi-
 bus adminiculari satagebant. Cumq; necdum
 ex ephebis excessisset literis eum admouent,
 & cuidam integerrimæ vitæ Sacerdoti insti-
 tuendũ comendant. Apud quẽ egregia indole
 & pristino gratiæ diuinæ adiuvento ita tyro-
 ciniũ posuit, vt iisdem & ætatis & virtutis ado-
 lesceret incrementis. Cõspicatus vero presby-
 ter tãtos pueri in literis & pietate progressus,
 bonãq; spei argumẽtis permotus, talem hunc

*Ieiunijs se
macerat.*

*Moribus
suauitatis.*

*Carnem
ieiunijs e-
domat.*

olim fore ominabatur, per quem multorum posset salus promoueri. Porro simulatq; ad eam peruenit ætatem, qua iam de vitæ ineunda ratione maturo decernere posset cõsilio, non parentum, sed diuinæ gratiæ instinctu, rebus & facultatibus suis renunciauit, vt in illa augusta diuorum regia, securissima hæreditate potiretur. Neq; postmodũ ad mundanos strepitus sibi redeundum existimauit, qui nosset dictũ esse à Domino: Nemo mittens manum suam ad aratrum & respiciens retro aptus est regno Dei: sed doctrinis sacris, & verbi diuini pabulo ardenti desiderio inhians, eorundem iugi meditatione effecit, vt adolescentis ætatis annos castis moribus ornaret. His ille primordijs ad insignem sanctitatis gradum peruenit, tandemq; vniuersis huius mundi oblectamentis & voluptatibus calcatis, multisq; clarus miraculis, mortalitatem cum æuiternis commutauit.

MARTYRIVM D. TIBVRTII IUVENIS

20. Ianuarij. habetur in vita S. Sebastiani

apud L. Sur. Tom. 1.

Ardet amore martyrij.

Tiburtius à B. Sebastiano & Polycarpo de fide edoctus ac baptizatus magno martyrij amore æstuabat, cumq; in hominẽ incidisset, qui ex alto corruens capite ac membris miserè collisis animam agebat, dicta super illum oratione dominica, pristinæ eum incolumitati confestim restituit. Quo miraculo cõmoti

moti ipsius parentes, vnà cum filio suo fidem ac baptisma à B. Caio Pontifice susceperunt. Huic interea se apostata quidam cognomento Torquatus simulata ac lubrica fide sociavit. Qui cum à Tiburtio viro nobili, erudito, & sancto frequenter argueretur, quod capillos super apicem frontis, tonsoris arte componeret, quod assiduè commessaretur, & ludendo pranderet, quod fæminarum aspectu delectaretur, quod à ieiunijs & orationibus se subduceret, quod somno deditus, non interesset peruigil hymnos Deo noctu dicentibus: cum propter hæc, inquam, B. Tiburtio acrius obiurgaretur, se eius monita simulat libenter accipere, egitq; arte, vt orantem sanctum Tiburtium infideles comprehenderent, in qua comprehensione se quoq; fecit teneri, & simul perduci ad secretarium Iudicis sæuentis. Quo cum perducti fuere, Fabianus præfectus dixit ad eum qui se arte tradiderat: Quis diceris? At ille respondit. Torquatus. Cui Fabianus: Quid profiteris? Torquatus, Christianum se esse respondit: Tum Fabianus: An ignoras iussisse inuictissimos principes, vt qui sacrificare Dijs nolint, diuersis supplicijs macerentur? Ad hæc Torquatus: Sic ait magister meus est, quod eum facere videro, id me quoq; facere necesse est. Fabianus vero conuersus ad Tiburtium, ait Audistin' quid dicat Torquatus? ecquid respondes? Cui Tiburtius: Diu est, inquit, q̄ Torquatus se Christianum esse mētatur.

Virtus enim ipsa sancti nominis grauitè fert & molestè, suum nomen à non suis amatoribus vsurpari. Reuera enim vir illustrissime, hoc Christianum nomen diuinæ virtutis est, sectatorum scilicet Christi, qui verè philosophati sunt, qui ad obterendas libidines fortiter dimicârunt. Credisne vir illustrissime, hunc esse Christianum, qui in sui lenocinio moliendo capitis fimbrias admittit, qui tonsorem diligit, qui scapulis molliter gestit, qui fluxum gressum improbo risu distendit; qui neglectis viris fæminas curiosius intuetur? Nunquam tales pestes Christus dignatus est habere seruos suos. Verum quando hic se imitaturum me asseruit, iam tu ipse coràm eum probabis esse mentitum. Fabianus dixit: Consultius feceris, si saluti tuæ prospiciens principum decreta non spernas. Ad hæc Tiburtius: Ego vero saluti meæ melius non consulo, quam vt deos deasq; contemnens, vnum Dominum Iesum Christum Deum meum esse confitear. Tunc Torquatus: Non solum, inquit, ipse Christianus crudelis est, verum etiam decipit alios, persuadens ijs deos omnes esse dæmones: ipse autem cum socijs suis, cum quibus magicas artes exercet, diu noctuq; incatationibus occupatur. Tiburtius dixit: Falsus testis non erit impunitus. Hic, quem vides, vir illustrissime, malitiæ suæ curis exæstuans, nullam aliam ob causam Christianis se adiunxit, nisi vt nobis Christianum se fingeret, & alijs

alijs fidelissimum se mētiretur. At ego reprehendebam in eo Cyclopæam edacitatem, emergentem è vino putorem, & sepultam diuini nominis sanctitatem. Ebrius patiebatur sitim, & esuriem vomens, nec vt Christianus, sed vt Antonianus quondam ille conuiuator, edebat, potabat, vomebat. Et nunc Christianos arguit, & in eos mirem iudicem incitans, gladium nolenti porrigit. Videmus tandem cruenta tua consilia, & scelerata arte verborum cōflata tui pectoris venena deprehendimus. Accingere ergo crudelissimè, & vttere carnificis officio. Vindica tibi ipsius iudicis vocem, applica equuleos, suspende Christianos, damna, percutite, incende: vniuersa deniq; supplicia adhibe. Si exilium minaris hoc philosophātibus totus est mundus; si mortis supplicium, euadimus mundi carcerem: si ignes, maiora his incendia in cupiditatibus vincimus. Decerne quicquid libet: omnis nobis vilis est pœna, vbi pura comes est conscientia. Fabianus vero, Restitue te inquit generi tuo, Tiburti & hoc esto, quod natura dictauit. Nobiliter enim natus, ad eam deuolutus es scem vt possis & supplicium, & infamiam, & mortem perpeti. Cui Tiburtius. O prudentissimum virorum & Romanis iudicem constitutum! Quia meretricem Venerem, incestum Iouem, Mercurium fallacem, & Saturnum filiorum occisorem colere nolo, generi meo dedecori sim, & infamiæ mihi notam inuram?

Effusis itaque ad pedes Tiburtij carbonibus ignitis sic inuictum martyrem affatur Fabianus. Elige tibi alterutrum, aut thura his carbonibus impone, aut pedibus super eos nudis incede. Moxque Tiburtius facto crucis signo, constanter super eis nudis ingressus est plantis, dixitque præfecto: Depone infidelitatem, & disce quia hic solus est Deus, quem confitemur creaturis omnibus dominari. Tu vero si potes, mitte manum tuam in aquam calidam in nomine Iouis tui, & si potest Iuppiter Deus tuus, faciat te non sentire ardorem. Nam mihi quidem in nomine Domini mei Iesu Christi videtur, quod super flores roseos gradiar, quia creatura ipsa creatoris sui famulatur imperio. Tum Fabianus: Ecquis ignoret vos à Christo vestro artem edoctos magicam? Tiburtius vero: Obmutescite, inquit, infelix, & noli auribus meis has irrogare iniurias, ut audiam te rabido ore latrantem, & nominare sanctum & mellifluum nomen. Fabianus itaque ira percitus hanc in Tiburtium dictavit sententiam: Blasphemator Deorum, & reus atrocium iniuriarum, gladio animaduertatur. Quo in supplicio gloriosus martyr sanguine suo laureatus felicissime immortalitatis præmijs cumulatur.

ILLVSTRE EXEMPLVM VIRGINITA-
tis & fortitudinis B. Agnetis V. & M.

21. Ianuarij.

EXempla puerorum atque adolescentium
 commentantem, multo virili robore su-
 perior iure suo interpellat virguncula, volens
 casti sui thori fecunditatem puerorum atque
 adolescentium pudore immaculato propaga-
 ri. Hæc tertiodecimo ætatis suæ anno à præfe-
 cti vr̄bis filio ad nuptias sollicitari cœpit. Qui
 cum ad flec̄tendum S. Agnetis animum pretio-
 siora identidem munera, quasi priora ob villi-
 tatem contemni potuissent offerret, constan-
 ter ab ea tali sermone fertur repudiatus: Dis-
 cede à me fomes peccati, nutrimentum faci-
 noris, pabulum mortis, quia iam ab alio ama-
 tore præuenta sum, qui mihi meliora te obtu-
 lit ornamenta, & annulo fidei suæ subarravit
 me, longè te nobilior & genere & dignitate.
 Ornauit me inæstimabili dextrocherio. Dex-
 teram meam & collum meum cinxit lapidi-
 bus pretiosis. Tradidit auribus meis inæsti-
 mabiles margaritas, & circūdedit me vernan-
 tibus atque coruscantibus gemmis. Posuit fig-
 num in facie mea, vt nullū præter ipsum ama-
 torem admittam. Induit me cyclade auro te-
 xta, & immensis monilibus ornauit me. Osten-
 dit mihi thesauros incomparabiles, quos mihi
 se daturum, si ei perseuerauero, repromisit.
 Non ergo potero ad cōtumeliam prioris ama-
 toris, vel aspicere alium, & illū derelinquere,

cum

*Virginita-
tis Deo di-
cata epistola
laminata.*

cum quo sum charitate deuincta. Cuius generositas celsior, potentia fortior, aspectus pulchrior, amor suauior, & omni gratia elegantior. A quo mihi iam thalamus collocatus est, cuius mihi organa modulatis vocibus cātant. Iam mel & lac ex ore eius suscepi; iā amplexibus eius castis astricta sum: iā corpus eius corpori meo sociatum est, & sanguis eius ornauit genas meas. Cuius mater virgo est, cuius pater feminam nescit. Cui angeli seruiunt, cuius pulchritudinem sol & luna mirantur, cuius odore reuiuiscūt mortui, cuius tactu fouentur infirmi, cuius opes nunquam deficiunt, cuiusq; diuitiæ non decrescunt. Ipsi soli seruo fidem, ipsi me tota deuotione committo, quem cum amauero casta sum: cum tetigero munda sum: cum accepero virgo sum. Nec deerunt post nuptias filij, vbi partus sine dolore succedit, & fecunditas quotidiana cumulatur. Audiens hæc insanus iuuenis, amore carpitur cæco, lætōq; prosternitur. Angitur tanto mœrore filij sui pater Symphronius, atq; ad cōciliandas filio desideratas nuptias toto conatu ne quicquam incūbit. Deniq; eam velut Christianam suis tribunalibus sisti iubet, vbi primum blanditijs prouocatam, tum pulsatam terroribus, sic tandem affatur: Vnum tibi è duobus elige: Cum virginibus Deæ Vestæ sacrificata, aut cum meretricibus scortaberis in lupanari. Cui B. Agnes admirabili constantia respondit. Ego frera virtute Domini mei Iesu Christi, secura
tuas

*Fortitudo
animi.*

tuas minas contemno, credens quod neque sacrificem idolis tuis neq; polluar fordibus alienis. Mecum enim habeo custodem corporis mei angelum Domini, Nam vnigenitus Dei filius quem ignoras, murus mihi est impenetrabilis, & custos nunquam dormiens, & defensor nunquam deficiens. Ad hæc insanus iussit eam exspoliari & nudã ad lupanar duci sub voce præconis dicentis: Agnetem sacrilegam virginem, dijs blasphemiam inferentem, scortum lupanaribus datã. Statim autem vt exspoliata est, crine resolutò, tantam densitatem capillis eius diuina gratia concessit, vt melius videretur eorum simbrijs, quam vestibis obtecta. Ingressa autem turpitudinis locum, Angelum Domini præparatum inuenit, vt circumdaret eam immenso lumine, ita vt nullus eam posset præ splendore respicere. Cumq; se in oratione Domino prostrauisset, stolam multo candidissimam qua indueretur, niuei pudoris & immaculatæ castitatis argumentum, cælesti dono accepit. Interea lupanar efficitur orationis locus, in quo omnis, qui fuisset ingressus, adoraret, & mundior egrederetur foras quam fuerat ingressus. Solus præfecti filius cæteris procacior audacter ingressus est, vidensq; circumfusam virgini lucem, non dedit honorem Deo, sed irruens in ipsum lumen, priusquam vel manu eam cõtingeret, cecidit in faciem suam, & præfocatus à Diabolo exspirauit. Restabat vltimum fortissimi agonis trophæum

*Diuinitus
à corruptione
virginitatis
seruatur.*

*Fortitudo
animi.*

phæum & noua æternæ laudis seges. Cum enim à furore totius populi ceu saga ad pœnas deposceretur, Aspasio iudice in pyram ingentem coniecta, interrita inter medios flammarum globos constitit: quæ hinc atq; illinc diuisæ atq; in seditiosam multitudinem irruentes, virginem tamé intactam reliquerunt. Interea victrices in cælum palmas B. Agnes extulit, gratias Deo magnificas agens, quod se ex impiorum manibus ereptam spurcitas diaboli impolluto calle transire fecisset, & nunc inter medios ignes illæsam cõseruasset. Cumque compleisset orationem ita omnis ignis extinctus est, vt nec tepor quidem remaneret. Aspasius tandem vrbis Romæ vicarius populi seditionem non ferens, guttur virginis gladio transfadigi mandauit. Atque hoc exitu, roseo sui sanguinis rubore perfusam, Christus sibi sponsam & martyrem consecrauit. Dum vero parentes B. Agnetis assiduis pernoctationibus ad tumulum eius vigilarent, vident in medio noctis silentio exercitum Virginum, quæ omnes auro textis cycladibus indutæ, cum ingenti lumine præteribant. Inter quas vident B. Agnetem simili veste fulgentem, & ad dexteram eius agnum niue candidiorem. Hæc itaque dum viderent, parentes eius, & qui simul erant, stuporem mentis incurrunt. Tum B. Agnes rogat Sanctas virgines parumper gradum figere, & stans parentibus suis dixit: Videte ne me quasi mortuam

tua

tuam lugeatis, sed congaudete mihi & congratulamini, quia cum his omnibus lucidas sedes accepi, & illi sum iuncta in cælis, quem in terris posita, tota animi intentione dilexi.

DE S. HILDEPHONSO TOLETANÆ

urbis Episcopo. 23. Ianuarij

apud Sur. Tom. 1.

B Hildephonsus præclara quadam indole quasi ad virtutem natus, ab infantia castitatis privilegio, ac deinceps optimarum artium laude, atque eloquentia claruit. Hic ab Eugenio Toletano Antistite, ad Isidorum Hispalensem Archiepiscopum fuit destinatus, quo doctore affatim imbutus scientia, ab Eugenio ad Diaconi officium in Ecclesia assumptus est. Amore ad hæc maioris perfectionis ac sanctitatis succensus in cœnobio Agaliensi vitam religiosam (exstructo cœnobio virginum & copiosè ditato) professus est. Vbi cum annis pluribus strenuum se Christo militem probasset, propter pietatem ac morum suavitatem omnibus charus ad Agaliensis Monasterij præfecturam euectus fuit. Quam cum pari sanctimonia ac prudentia gessisset, ad gubernacula Ecclesiæ Toletanæ inuitus, regis violentia, omniumque votis admotus, Episcopalem dignitatem vitæ integritate illustravit. Eluxit vero in hoc sanctissimo viro insignis quidam amor beatæ Mariæ Virginis, cum acri studio eius saluberrimi cultus

Castitas.

*Singularis
B. Virginis
cultor.*

cultus propagandi. Quæ Diua mater multis sibi deinctu pietatis officijs, iucundissima apparitione & inusitato vestis sacerdotalis munere honestauit, prout in historia ipsius memorat Iulianus Pomerius eiusdem vrbs Tolentanæ Episcopus. Instante enim virginis gloriosæ Assumptione S. Hildephonsus eidem Virgini incredibiliter deuotus, singulare Missæ officium in eius laudem artificiosè composuerat, multaq; ad eius festi solennitatem omni sanctimonia & celebritate peragendam, haud exiguo labore molitus fuerat; quin & regem populumq; vniuersum iam ante ad festi dignitatem, benignis admodum monitis inuitauerat. Cumq; iam matutinas horas sacra vigilia præuenire vellet; clero accensis ante eum facibus ad templum præcedente, ecce tibi referato Ecclesiæ ostio cælestem conspiciunt in templo splendorem, tanta radiorum virtute, vt omnes metu penè exanimati, relictis facibus in effusam fugam conuersi sint. Solus Antistes pedetentim ad Virginis altare procedens, ipsam Virginem in cathedra residentem inuenit: sacris Virginibus in circuitu incredibili suauitate Dauidica cantica modulantibus. Interim sacer antistes plenus stupore & gaudio, huiusmodi à D. Virgine vocem accepit: Propera in occursum serue Dei, & accipe quod è thesauro filij mei tibi trado munusculum. Sic enim decet, vt hoc benedictionis tegmine, nostra tantum in festiuitate vtaris. Et quia

B. Virgo erga cultorē suū munifica.

quia nostrarum laudum studiosus es, in hac vita sacris Ecclesiæ decoratus vestimentis, in futura immortalitatis indumento cum alijs Dei seruis lætaberis. His dictis B. Virgo cum cælesti virginum agmine repente ab eius conspectu disparuit. Fidem huic miraculo cū alia multa, tum vestis illa facit, miræ subtilitatis, miriq; candoris in Ecclesia Toletana seruata. Præterea cathedra Episcopalis, sessione ipsius Deiparæ sanctificata, quæ ab omnibus deinde Episcopis intacta permansit. Cæterum S. Hildephōsus expletis in ea functione, cum egregia sanctitate annis nouem & mensibus fere duobus, plenus gratiæ ac bonorum operum ad cælos emigrans, promissa sibi stola immortalitatis meruit decorari.

EXEMPLVM S. CLEMENTIS ANCT-
rari Episcopi, & quorundam puerorum 23. Ian.
ex Simeone Metaph. Sur. Tom. 1.

CLemens profapia nobilis, virtute vero ingenita, & stupendis martyrij certaminibus multo nobilissimus Christi agonotheta, summa pijsimæ parentis diligētia ad omnem honestatem formatus, ad incredibilem animi fortitudinem virtutemque tandem adoleuit. Huic enim quoad per ætatem capere poterat, rectam pietatis rationem mater ceu pædagogus instillabat, atq; ita vsq; ad duodecimum ætatis annum mira sollicitudine educatū, iam sui discessus & futuræ filij sui sanctitatis præ-
D lcia,

scia his eum vocibus inter amantissimos amplexus hortabatur. Fili mi, fili charissime, fili, qui prius quam tuum videres patrem vidisti orbitatem, Dei autem Patris opibus es locupletatus, & orbitate vsus es ad felicitatem, ego quidem te produxi corpore, Christus autem regenerauit per spiritum. Cognosce tuum patrem, vide ne eius filij denominatio sit tibi falso imposta. Serui soli Christo, in Christum tuam colloca fiduciam. Is verè est immortalitas, is salus, is qui de cælo descendit propter nos, & nos quoque vnà secum in altum extulit, & filios suos effecit & Deos. Qui ergo huic paret Domino, superabit quæcunq; sunt difficilia, nullius Tyranni aut Regis succumbet crudelitati, quin potius vniuersam improborum colluuiem, eorumq; præsidem diabolum pudore afficiet. Deinde inter loquendum oculos suffusa lacrymis: rogo te, inquit, fili charissime, vt mihi des vnā gratiam pro omnibus, & cum ad Reges & præfides propter Christum ducêris, hunc mihi honorem concedas, vt pro ipso stes fortis & strenuus: & confido in Christo meo, ô membrum meum, confido, quod citò in tuo quoq; capite florebit corona martyrij. Para ergo te ipsum, & ad magni animi virtutem te excita, ne te imparatum offendant certamina. Hæc quotidie mater ei suggerebat. Nec fefellit martiris expectationē eximia indole puer, primū enim inter cæteros virtutum labores sola sibi legu-

Abstinens rigor.

legumina ad victum relinquebat. Carnium enim esu sibi interdixerat illorum trium memor puerorum: quorum corpora cum acuisset ieiuniū, effecit vt ab igne vitiorum nō possent, nedum fornacis Babylonicæ incendijs expugnari. Dein hostium, quibus humana salus dubio euētū quassatur, tela prudenter declinans, vitam monasticam suscepit, vt à mundo propter Christum discederet, qui postea propter illum à vita quoque erat discessurus. Sed enim oportebat lucernam imponi candelabro, & Clementem qui resplendebat tanta luce virtutis, nancisci Sacerdotiū, vt sic quoq; pluribus fieret causa salutis. Quare diuino suffragio cōmuniq; omnium sententia, defuncto Galatiæ Episcopo, veluti nouus inter sacerdotes Daniel, vicesimo ætatis anno, sufficitur, etsi enim erat iuuenis corpore, sapientia tamen atq; senili morum maturitate omnes egregij præsulis numeros implebat. Prima illi de orphanis cura erat, quos Christianis initiatos mysterijs, ac sacras literas edocens, ad eos, quos par erat gradus, pro dignitate referebat. Nihilō secius adductos sibi aliunde liberos, velut germanos suscipiens filios similiter educabat atque instituebat. Atque hæc prima sui sacerdotij germina: deinceps autem inceperē parentis prædictiones, & contexta maternis votis præcellī corona martyrij. Cuius quidem gloriosissimum decursum inaudita tormentorum varietate

consertū nemo quisquam sine stupore legerit. Quot enim ille annis, quasi theatro diuersis in terris dilinebatur martyrio? Quot carnifices fatigauit? quot laminas cādentes lapidesq; derisit & sanguine restinxit? Quot uncis ferreos ac corporis diuulsiones infracta virtute superauit? Quot horrenda auditu supplicia ferendo edomuit? Quot præsidū prætorumq; conatus victor confudit? Quot ille hostium heroica fortitudine in stuporem dedit? donec in laudem martyris toties hebetata ingemuit ingeniosa crudelitas. Sed nō capiunt angustia nostri voluminis diuersissimarum theatra victoriarum. Itaq; ad Suriij Tomum I. remitto lectorem. Illud vero quod de martyrio puerorum adiungitur nostro instituto geminum est: in quibus ad immortalem gloriam puerile pectus martyrij amore exarsit. Ferebatur in eos à Maximino sentētia, vt si vellent à Clemente discedere domum redire permitterentur, sin vero ab eo non facilè discederent, trucidarentur. Tum milites iussa facessere, puerosq; per vim à martyre auellere nitebantur. Cum vero ab eo disiungi nō sustinerent, ipsos se humi deijcientes, & ambabus manibus pedes illius amplectentes, nō prius dimiserunt quam vnusquisq; eorum gladio vitę finem accepit, cum constantiam atq; prudentiam super prætatem ostendissent, & apertè monstrassent, perfectum hoc donum descendisse desuper à patre luminum, boni animi & instituti munificētissimam remunerationem. ADO

*Duo pueri
affecti
martyrio.*

ADOLESCENTIA S. IOANNIS CHRYS.

ostomi Archiepiscopi Constantinopolitani ex

Simeone Metaph. 27. Ianuarij.

S Ioannes propter aureum eloquentiæ flumen cognominatus Chrysoſtomus, patria Antiochenus, Patre Secundo, Duce exercitus nobilissimo, matre Anthuſa editus, cum adhuc eſſet ætate puer, nequaquam puerili ſuit ingenio. Neq; enim faciebat aliquid indecorum, neq; occupationibus ludicris & luſibus diſtinebatur: ſed morum maturitate futuræ dabat de ſe ſanctitatis præſagium. Grammatico dein traditus, vt primas diſceret diſciplinas, erat quaſi fax coniecta in ignem: neq; vlllo omnino opus habebat ſtimulo; nec aliquo qui eum eſſet incitaturus. Quanquam diſciplina & vno in loco mora, ac continua occupatio, ſunt omnino iuuenibus ingrata: contraq; ſaltationes & curſus ac motiones gratiſſime. Ille autem totum ſe ſtudijs immergebat. Cum bono itaq; ingenio ſimul cõcurrentes ſtudium effecit, vt breui plurima diſceret. Cum autem ab ineunte ætate, altiore quodam inſtinctu, humilioris vitæ tenuitate delectaretur, omni ſaltu rebusq; ſuperfluis longè ſuperior factus, neque comitum multitudinem ſecum ducebat ad ludum literarium, neque equo vectus, iter ingredi ſuſtinebat: Nihilq; delicatum aut ſplendidum, vt qui eſſet ex tanta domo, oſtentare contendebat. Itaque cum Parentes quidem valdè iſtarent, & eam rem

*Maturitas
morum.*

*Alacritas
ſtudiorum.*

Humilitas.

D 3 esse

esse sibi probro ducerent, idemq; pædagogus ac discipuli hortarentur, quasi nimis vilis & abiectus appareret, multum aberat vt ille persuaderetur, libiq; congenitam & gratam repelleret moderationem. Quamobrem cum eum aliquando conuenirent parentes & causam sciscitarentur, cur eis dedecori esse veller, tam tenuiter instar plebei cuiuspiam viuēdo, ipse sapientissimè respondit: Eccur mihi frustra negotium facessitis egrè ferentes, perinde ac si ego primus vitæ humilitatem colere stauissem? Considerate Danielelem & tres pueros quorum ille, ob victus morumque modestiam à Leonibus rabidis contingi non potuit, alteri in medio flammaram securi ac victores, vltices de lictoribus pœnas igni grassente sumebant. Enimuero in sacris etiam literis non vulgari laude honestari, vestro iudicio spretam humilitatem nouimus, fastum vero atque honoris studium minaci reprehensione coargui. Quocirca non ego ignoranter pluris facio hanc mediocritatem, Deum enim didici his delectari, & gratiam quidem præbere humilibus: ijs autem, qui cōtra se habent, aduersari. His dictis parentes obstupescabant. Qui vix tandem ei persuaserunt, vt vel vno ex famulis eum comitante ad ludum literarium commearet. Hisce primordijs succreuit Beatissimi viri sanctitas, qui non solum orientali plagæ illustri pietatis iubare affulsit, sed etiam vniuersa terrarum spacia

aureo

aureo eloquentiæ fructu, virtutumque fama compleuit.

EXEMPLVM CVIVSDAM ADOLESCENTIS à carnis illecebris liberati habetur apud Surrum in vita S. S. Cyri & Ioannis Martirum 31. Ianuarij.

S Apollinaris Episcopus Alexandrinus quendam sororis suæ filium honestissimè educauerat, optans eundem non solum genere, sed multo magis vita ac virtute habere coniunctum. Qui cum ad virilem ætatem peruenisset, nõ vt alij iuuenes laxatis habenis naturæ appetitionibus sese permisit: neq; clamorũq; egrediendo voluit inhonestas suffurari voluptates, sed potius omne periculum prudenter reformidans, ad patrum suum & pontificem liberè & ingenuè accedens, petijt legitimæ vxoris coniugium. Vir autem ille sanctus, cum ne auditione quidem, quod dicebat accipere sustinuisset, turbas matrimonij multis edisserens, eum à sententia sua abducere moliebatur. Posteaquam vero vidit eum valde instare, & de proposito ne tantillum quidem remittere, valdè pulchre hoc excogitat, dicens se cupere excitare templum tribus sanctis pueris; cuius quidem ædificationis oportet te, inquit, primum curam gerere & quod tibi in optatis est, id demum tibi succedet ex sententia. Audiijt ille lubèter admodum quod iussus fuerat suscipiens calorem cupiditatis

D 4 bona

bona spe temperabat. Interea adolescens toto studio ad ædificationem incumbens, vtilissima occupatione distinebatur. Atq; hoc tandem opere probè perfunctum in Babylonem ad tres Sanctos pueros cum literis ab Episcopo destinatur, quorum ille tandem reliquias iterata profectioe consecutus, Antiochiam deportauit. Cumq; Episcopus conuocato clero in prædicto templo sacra illa pignora sanctè & honorificè deposuisset, adducto sororis filio, & sacerdote ordinato, loco alterius coniugis illi despondet Ecclesiam, dicens: En tibi vxor. Sed eius vt par est curam gere. Hoc dictum sic affectit adolescentem, omnemque dimouit cupiditatem, vt maiore virginitatis fuerit deinceps captus amore, quam antea matrimonij.

FEBRVARIVS.

*MARTYRIVM DVORVM PVERO-**rum in vita S. Blasij Episcopi &**mart. 3. Febr.*

DVo pueruli matrem suam inter alios martyres ad supplicia abreptam atque intrepidam coram Agricola præside cõspicati, sic eandem alloquebantur. Veneranda mater nostra ne sinas nos in hac terra interire: sed quomodo nos impleuisti syncero & suauissimo tuo lacte, sic etiam regno cælorum adimple. Nec potuere generosos puerorum
ani-